

Z CIZÍCH ARMÁD

NOVÉ VÝVOJOVÉ TENDENCE SLOŽENÍ SVAZKŮ KAPITALISTICKÝCH ARMÁD

Cílem této stati je shrnout nejdůležitější změny ve složení svazků kapitalistických armád, které v poslední době nastaly.

Ve stati jsou uvedeny nejcharakterističtější organizace amerických, západo-německých, francouzských a britských svazků a pro dokreslení stavu i italských divízi, jejichž vývoj ustrnul pro nedostatek prostředků.

Nové složení svazků je třeba i nadále chápat jako vývojové, neboť reorganizační proces v kapitalistických armádách pokračuje.

Po skončení druhé světové války setrvaly armády hlavních kapitalistických států dlouho na válečné organizaci svazků. Agresivní válka v Koreji a zejména rozpracování teoretických zásad vedení boje za používání atomových zbraní však odhalily celou řadu nedostatků, které ztěžovaly využít účinků nové bojové techniky a chránit vojska před zbraněmi hromadného ničení.

Přesto, že atomové zbraně mají dosud ve výzbroji kapitalistických armád pouze Spojené státy americké a Velká Británie, započala se zkouškami nového složení svazků francouzská armáda. Koloniální války a nedostatek finančních prostředků nedovolily však uskutečnit pronikavější změny ve složení svazků.

Americká armáda započala s teoretickým rozpracováním nových vývojových organizací až po zahájení zkoušek s atomovými zbraněmi. Vycházela z předpokladu, že má-li divize využít mohutných účinků atomových zbraní a současně má-li zabránit ztrátám vojsk a materiálu úderu protivníka, musí zvýšit pohyblivost a současně snížit závislost divize na komunikacích. Dalším požadavkem bylo zvýšit palebnou sílu, neboť značně širší a hlubší prostory bojové činnosti vyžadovaly nahradit menší hustoty zbraní prostředky atomového napadení. Zvýšení tempa operací při značném zvětšení prostoru bojové činnosti vyžadovalo změnit dosavadní strukturu složení a zoperativnit velení podřízeným útvarům a jednotkám.

Americké velení došlo k závěru, že dosavadní „trojkový systém“ je nevýhodný a zavedlo „pentomickou strukturu“, umožňující rychleji a operativněji vytvářet taktická skupení podle zámyslu a vývoje situace.

Místo dřívějších tří pěších pluků bylo vytvořeno pět pěších bojových skupení, složených ze čtyř pěších rot a minometné baterie.

Zavedením čtyř samohybných protitankových kanónů M 56 ráže 90 mm do velitelské rot, tří minometů ráže 81 mm a dvou bezzákluzových kanónů ráže 106 mm do výzbroje pěších rot a osm minometů ráže 105 mm do výzbroje minometné baterie zvýšila se palebná síla pěšího bojového skupení.

V divizním dělostřelectvu byl vytvořen jeden dělostřelecký oddíl 105mm houfnic o pěti bateriích po šesti hlavních a jeden smíšený dělostřelecký oddíl složený ze dvou baterií 155mm houfnic po šesti hlavních, z jedné baterie 203,2mm houfnic o čtyřech hlavních a z jedné baterie dělostřeleckých raket HONEST JOHN se dvěma odpalovacími zařízeními.

Rovněž složení tankového praporu bylo změněno na pět rot s celkovým počtem 89 středních tanků.

Dosavadní praxe však ukázala, že je třeba provést další změny ve složení pěších bojových skupení a zejména dělostřelectva divize. Projevilo se, že je třeba zvýšit počet pěších rot a dělostřelectva přímé podpory, neboť poskytovaná podpora byla nedostatečná.

Proto se americké velení rozhodlo zvýšit u pěších bojových skupení počet pěších rot ze čtyř o čtyřech četách na pět o třech četách. Dosavadní minometná baterie byla nahrazena podpůrnou rotou složenou z minometné čtyři se šesti minometry ráže 105 mm, z protitankové čtyři složené z pěti protitankových družstev řízených střel SS-10, z průzkumné čtyři a z radiolokační sekce se dvěma radiolokátory středního dosahu AN/TSP 21 a pěti radiolokátory krátkého dosahu AN/PPS-4 (schéma 1).

U dělostřelectva divize byl dosavadní dělostřelecký oddíl 105mm houfnic nahrazen dvěma samohybnými a třemi taženými dělostřeleckými oddíly přímé podpory, z nichž každý je složen z baterie velitelské a služeb, z jedné baterie 105mm houfnic (6 hlavních) a z jedné baterie 155mm houfnic (6 hlavních). Ze smíšeného dělostřeleckého oddílu byl vytvořen oddíl všeobecné podpory, složený z baterie velitelské a služeb, z jedné baterie 203,2mm houfnic se 4 hlavními a z jedné baterie dělostřeleckých raket HONEST JOHN se dvěma odpalovacími zařízeními.

Novými organizačními změnami byla zvýšena bezprostřední palebná podpora, neboť každé bojové skupení může být podporováno jedním dělostřeleckým oddílem přímé podpory, zatím co atomová podpora je poskytována dělostřeleckým oddílem všeobecné podpory, jehož prostředky mohou být provedeny úder s účinností do 100 KT.

Nové složení pentomické pěší divize je uvedeno na schématu 2.

Celkovými reorganizačními změnami se snížil početní stav divize proti složení před r. 1957 asi o 22 %. Zvýšení počtu dopravních prostředků začleněním dopravního praporu do složení divize se značně zvýšila její mobilnost. Štáb, velitelská rota divize, divizní dělostřelectvo, tankový, průzkumný a ženijní prapor, zásobovací a letecká rota jsou plně motorizované, zatím co zbrojní prapor je motorizován na 80 % a spojovací prapor na 87 %. Menší počet dopravních prostředků mají pěší bojová skupení, která jsou ze 37 % motorizovaná; k jejich přepravě se předpokládá využít prostředků dopravního praporu divize, který je složen z jedné roty nákladních automobilů s 80 automobily (2½ tuny) a s 80 přívesnými vozidly (1½ tuny) a ze dvou rot obrněných transportérů se 114 transportéry. Rota nákladních automobilů může jedním koloběhem přepravit asi 1200 osob nebo 240 t materiálu a rota obrněných transportérů 440 osob a 60 t materiálu. Veškerými prostředky může dopravní prapor přepravit jedním koloběhem dvě pěší bojová skupení. Obrněné transportéry jsou však určeny k plnění bojových úkolů a proto se nepočítá s jejich použitím pro dopravu osob.

Společně s reorganizací svazků zabývá se americké velení jejich přepravou vzdušnou cestou na velké i kratší vzdálenosti. Pro dopravu na zámořská válčiště nebo i mezi jednotlivými válčišti počítá s použitím dopravních letounů C-124 a C-130 a v rámci válčiště s použitím dopravních letounů C-119 a C-123 a vrtulníků H-34 a H-37.

K přepravě pěšího bojového skupení jedním koloběhem je kalkulováno s 92 letouny C-119 nebo C-123 a 70 letouny C-130. Při tom mohou být z prostředků pěšího bojového skupení současně přepraveny dva obrněné transportéry, dva lehké a čtyři střední tanky. K přepravě taktických výsadek může být použito vrtulníků, při čemž se počítá, že k přepravě pěšího bojového skupení bez těžké techniky je třeba 203 vrtulníků H-34 a 188 vrtulníků H-37.

K zabezpečení vzdušné přepravy malých jednotek, k zjišťování a určování cílů, k řízení palby dělostřelectva, k provádění odsunu raněných a k jiným pomocným úkolům má pěší divize organickou leteckou rotu s 22 letouny a 28 vrtulníky (16 průzkumnými letouny L-19, 6 dopravními letouny L-20, 20 průzkumnými vrtulníky H-13 a

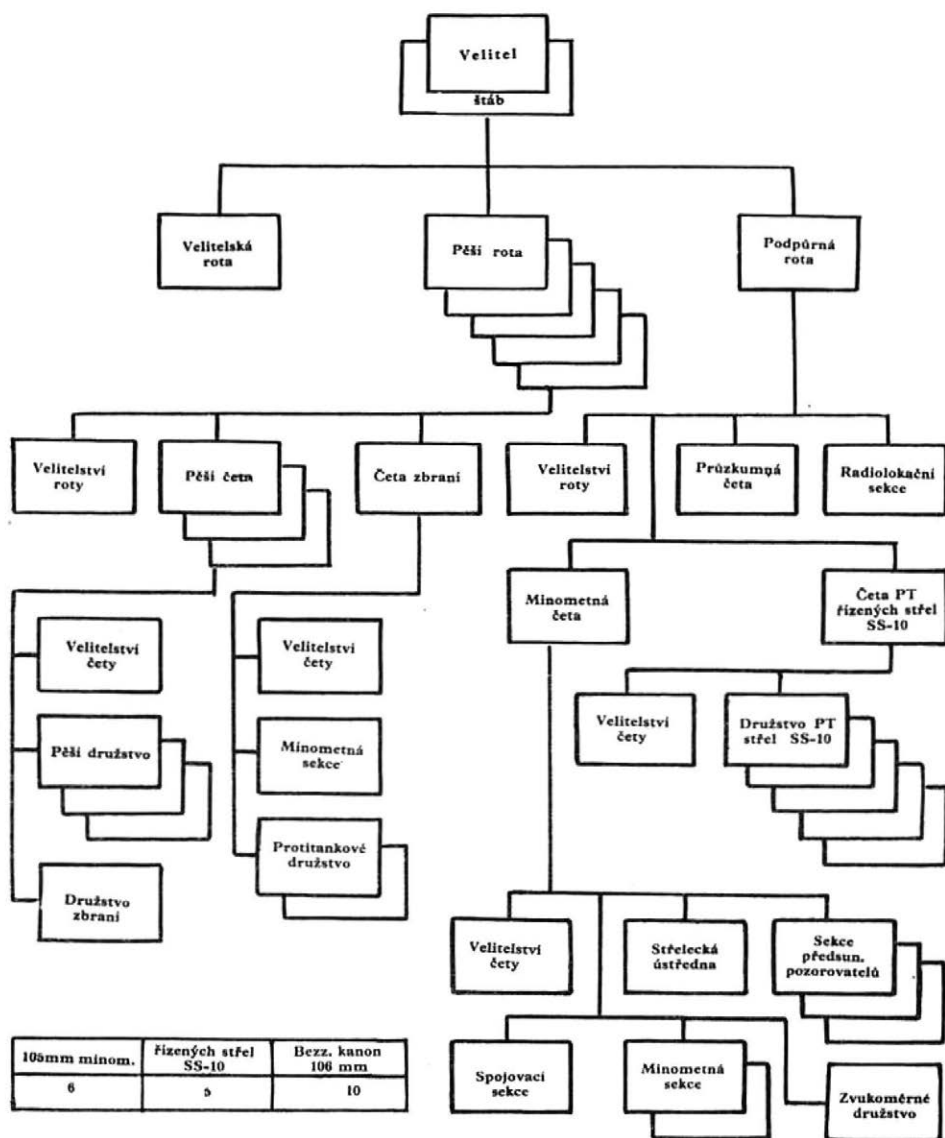


Schéma 1. Složení amerického pěšího bojového skupení (návrh)

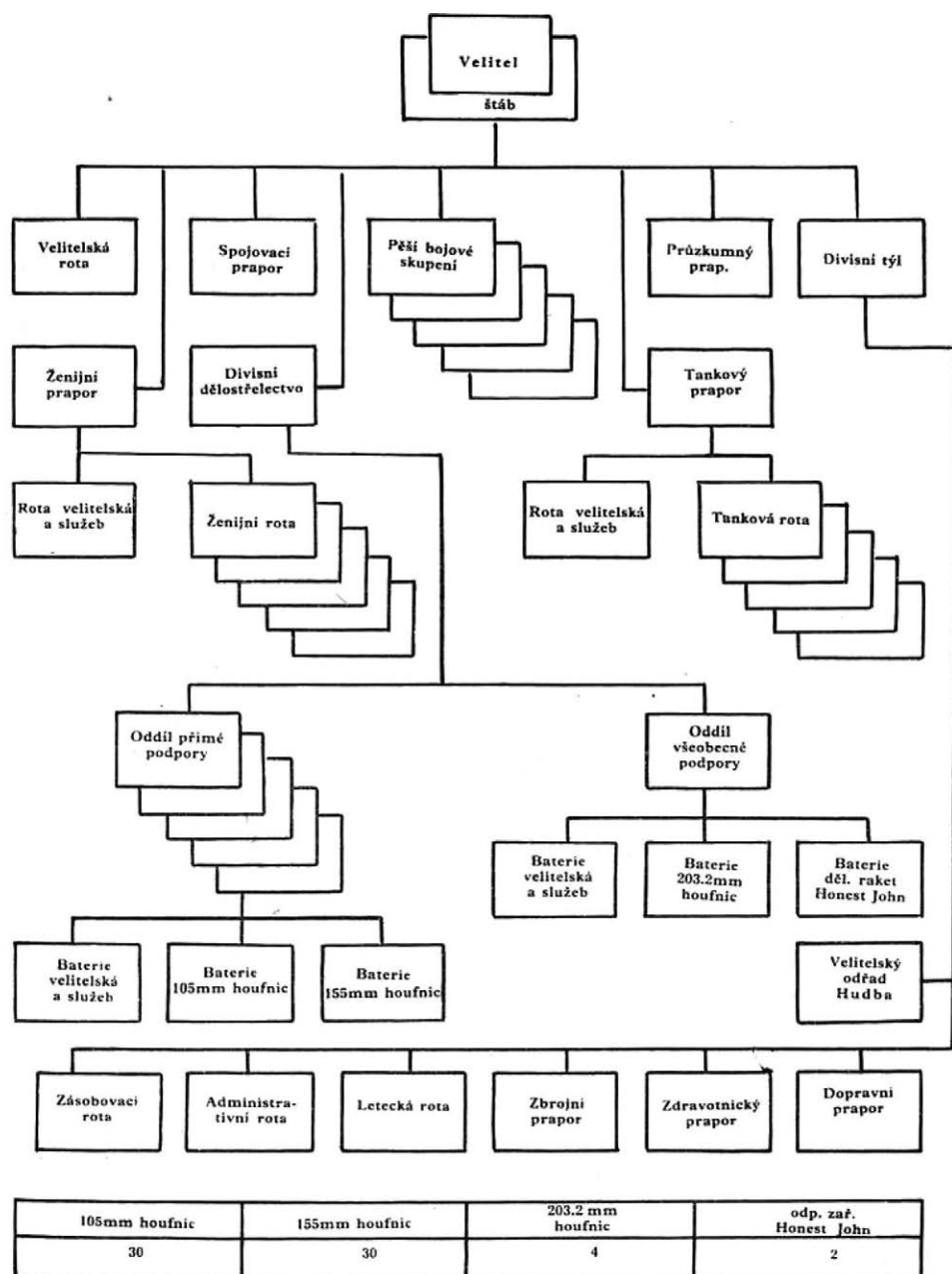


Schéma 2. Složení americké pěší divise

8 dopravními vrtulníky H-19). Pro plnění rozsáhlejších úkolů mohou jí být však přiděleny i další letecké jednotky ze zálohy armádního sboru a polní armády.

Do výzbroje pěších bojových skupení byly zavedeny dva radiolokátory středního dosahu AN/TSP 21 a pět radiolokátorů krátkého dosahu AN/PPS-4, kterými se zvyšují možnosti průzkumu a které mohou být účelně doplněny prostředky pro vidění v noci využívajícími infračerveného záření.

Kromě reorganizačních změn je prováděno částečné přezbrojení útvarů a jednotek divize. Dosud používaná puška M-1 „Garant“ je nahrazována samočinnými puškami M-14 a M-15 a kulomety M-1918A4 a M-1919A4 kulomety M-60. Tyto nově zaváděné zbraně jsou ráže 7,62 mm, která byla schválena velením Severoatlantického paktu jako jednotná ráže pro všechny členské armády. Další důležitou změnou ve výzbroji je zavedení protitankové řízené střely SS-10, čímž se zvýší účinnost protitankové obrany.

Z provedených změn vyplývá, že dochází k dalšímu posílení pentomické pěší divize.

Ve složení obrněné divize nastaly jen méně podstatné změny. Na rozdíl od pěší divize má obrněná divize ve výzbroji 54 houfnic ráže 105 mm, 12 houfnic ráže 155 mm, 4 houfnice ráže 203,2 mm a 2 odpalovací zařízení dělostřeleckých raket HONEST JOHN.

Složení americké obrněné divize je uvedeno na schématu 3.

Německá spolková republika využila při výstavbě svých pozemních sil poznatků ostatních armád kapitalistických států a získala tak náskok ve složení i ve vyzbrojení nejnovější bojovou technikou.

Nejvíce zkušeností získala od americké armády. Charakteristickým rysem zavedených typů svazků (pěších, tankových, horských a vzdušných výsadkových), bylo, že neměla pluky, nýbrž tři velitelství bojových skupení, kterým měly být podřizovány útvary a jednotky o různé síle a složení podle úkolu a bojové situace.

Pěší divize se skládala ze 7 pěších praporů, z roty vojenské policie, ze zásobovací roty, ze spojovacího praporu, z ženijního praporu, ze zdravotnického praporu, z obrněného průzkumného praporu, z tankového praporu, z oddílu stíhačů tanků, z lehké zbrojní roty oprav, z pozorovací a průzkumné letky a z dělostřeleckého pluku, složeného ze dvou oddílů 105mm houfnic (po 18 hlavních), z jednoho oddílu 155mm houfnic (18 hlavních) a z protiletadlového dělostřeleckého oddílu.

Tanková divize se skládala ze tří mechanizovaných praporů, ze tří tankových praporů, z roty vojenské policie, ze spojovacího praporu, z ženijního praporu, ze zdravotnického praporu, ze zásobovacího praporu, z obrněného průzkumného praporu, z oddílu stíhačů tanků, z lehké zbrojní roty oprav, z pozorovací a průzkumné letky a z dělostřeleckého pluku stejného složení jako u pěší divize. Tanková divize měla mnoho společných prvků s americkou obrněnou divizí.

Podle knihy „Handbuch der Taktik“ od E. Middeldorfa mělo být pěší bojové skupení vytvářeno ze dvou až tří pěších praporů a z roty stíhačů tanků. Tankové a dělostřelecké jednotky neměly být podřizovány veliteli bojového skupení a pouze se předpokládala jejich podpora podle situace a vývoje boje.

Tankové bojové skupení se předpokládalo vytvářet z tankového a mechanizovaného praporu a posílových jednotek, podle zámyslu velitele divize a bojové situace.

Složení bojového skupení mohlo být i v průběhu boje měněno podle vývoje situace.

V časopisu „Der deutsche Soldat“ čis. 5/1958 se zabýval autor nedostatky svazků bundeswehru a uvedl, že bojová skupení nemohou plnit samostatné úkoly, protože nemají vlastní průzkumné a protiletadlové jednotky a týlové orgány. Proto jsou plně závislé na společných podpůrných a zajišťovacích útvarech divize a jsou tudíž nuceny bojovat v rámci celého svazku.

Spolkové ministerstvo obrany po rozboru stavu se rozhodlo neprodleně rozpracovat novou organizaci a přistoupit k její realizaci bez ohledu na probíhající výstavbu. Podle

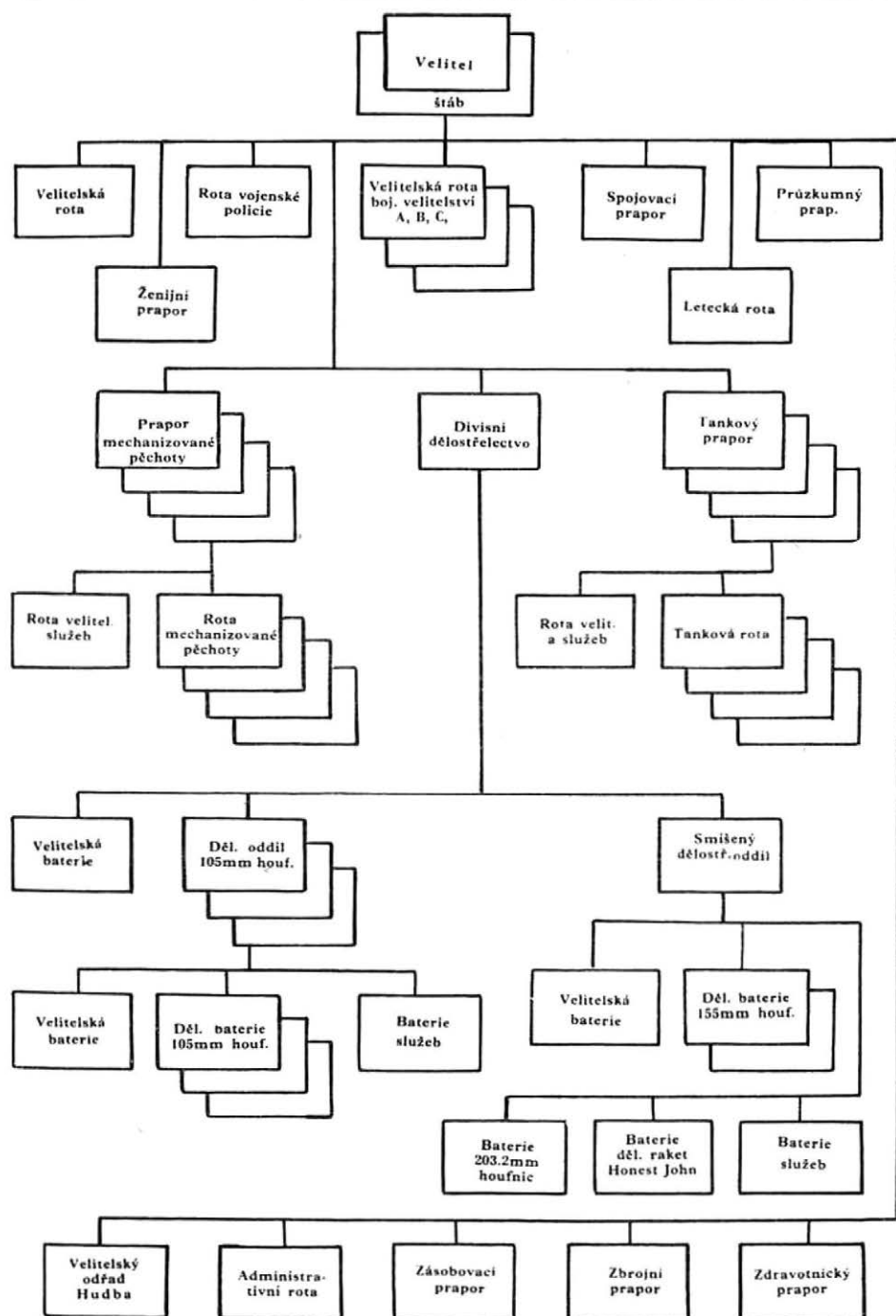


Schéma 3. Složení americké obrněné divise

časopisu „Die Welt“ z 20. 7. 1958 prohlásil spolkový ministr obrany Strauss na tiskové konferenci v Bonnu, že cílem reorganizace je vytvořit silnou a dobře vyzbrojenou armádu, která se stane po dokončení výstavby hlavní údernou silou spojeneckých sil na středoevropském válečném poli. Velké palebné síly, pohyblivost a manévrovací schopnosti má být dosaženo zavedením prostředků atomového napadení a dělostřeleckých raket do výzbroje a vybavením útvarů velkým množstvím dopravních prostředků, které mají umožnit rychle pronikat do operační hloubky a samostatně plnit bojové úkoly.

Reorganizace svazků spočívá podle prohlášení spolkového ministra obrany Strausse ve vytvoření „jednotypové divize“, jejíž základ tvoří pěší a tankové brigády stálého složení. V míru mají mít „jednotypové divize“ zpravidla tři brigády. Charakter divize (mechanizovaná nebo tanková) se řídí počtem druhů brigád (např. mechanizovaná divize může mít dvě pěší a jednu tankovou brigádu a tankové divize dvě tankové a jednu pěší brigádu). Ve válce však může být jiné složení. Podle časopisu „Wehrkunde“ čís. 11/1958 může být divize složena ze dvou až pěti brigád různého typu, což bude záviset na úkolu, možnostech protivníka a na tvárnosti terénu.

Kromě brigád má mít divize štáb, velitelskou rotu, rotu vojenské policie, zásobovací rotu, rotu chemické ochrany, pozorovací a průzkumnou letku (vyzbrojenou 12 letouny DO-27 a 12 lehkými vrtulníky BELL 47G2, DJIN S. O. 1221 a SARO SKEETER MK50), lehkou zbrojní rotu oprav, spojovací prapor, ženijní prapor, zdravotnický prapor, obrněný průzkumný prapor a smíšený dělostřelecký pluk, složený z jednoho dělostřeleckého oddílu 155mm houfnic, ze dvou baterií dělostřeleckých raket a z protiletadlového dělostřeleckého oddílu.

Pěší brigáda je složena z ženijní roty, z průzkumné roty, z praporu služeb, z tankového praporu, z mechanizovaného praporu, ze dvou pěších praporů a z dělostřeleckého oddílu 105mm houfnic (12 hlavních). Brigáda má asi 3600 osob.

Tankovou brigádu tvoří průzkumná rota, ženijní rota, prapor služeb, dva tankové prapory, mechanizovaný prapor a samohybný dělostřelecký oddíl 105mm houfnic. Brigáda má asi 2800 osob.

Složení „jednotypové“ divize je uvedeno na schématu 4.

Pěší a mechanizované prapory brigád se částečně liší od praporů dosavadních pěších a tankových divizií. Přesto, že se jejich počet osob snížil, zvýšila se jejich palebná síla asi o 20 %. Zvýšení bylo dosaženo zavedením účinnějších zbraní, nahrazením pušek automatickými puškami a kulomety. Místo americké tarasnice BAZOOKA je zaváděna tarasnice vlastní konstrukce „Faust patron“, místo amerických kulometů německý kulomet MG-42 a dále jsou do výzbroje zaváděny francouzské protitankové řízené střely SS-10. Všechny jednotky divize jsou plně motorizované.

Z rozboru organizace divize složené ze dvou pěších a z jedné tankové brigády vyplývá, že se počet pěších praporů sice snížil ze sedmi na čtyři, avšak počet tankových praporů se zvýšil z jednoho na čtyři a mechanizovaných praporů, které dřívější divize neměla, na tři. Palebná síla „jednotypové divize“ je podstatně vyšší, neboť každá brigáda má vlastní dělostřelecký oddíl 105mm houfnic (tj. v divizi 36 houfnic 105mm) a divize smíšený dělostřelecký pluk složený z jednoho dělostřeleckého oddílu 155mm houfnic (18 hlavních), ze dvou baterií dělostřeleckých raket a z protiletadlového dělostřeleckého oddílu. Počet tanků se bude řídit složením divize (mechanizovaná brigáda má 54 a tanková brigáda 108 středních tanků).

Brigáda tohoto typu bude podle názoru vojenských odborníků samostatná, neboť má potřebné jednotky bojového zabezpečení, spojení a zásobování; proto bude schopna vést bojovou činnost samostatně po několik dnů.

Nová struktura se podle vyjádření velitele pozemních sil generála Röttigera při podzimních cvičeních v r. 1958 osvědčila a byla schválena pro pozemní síly. Dosud postavené

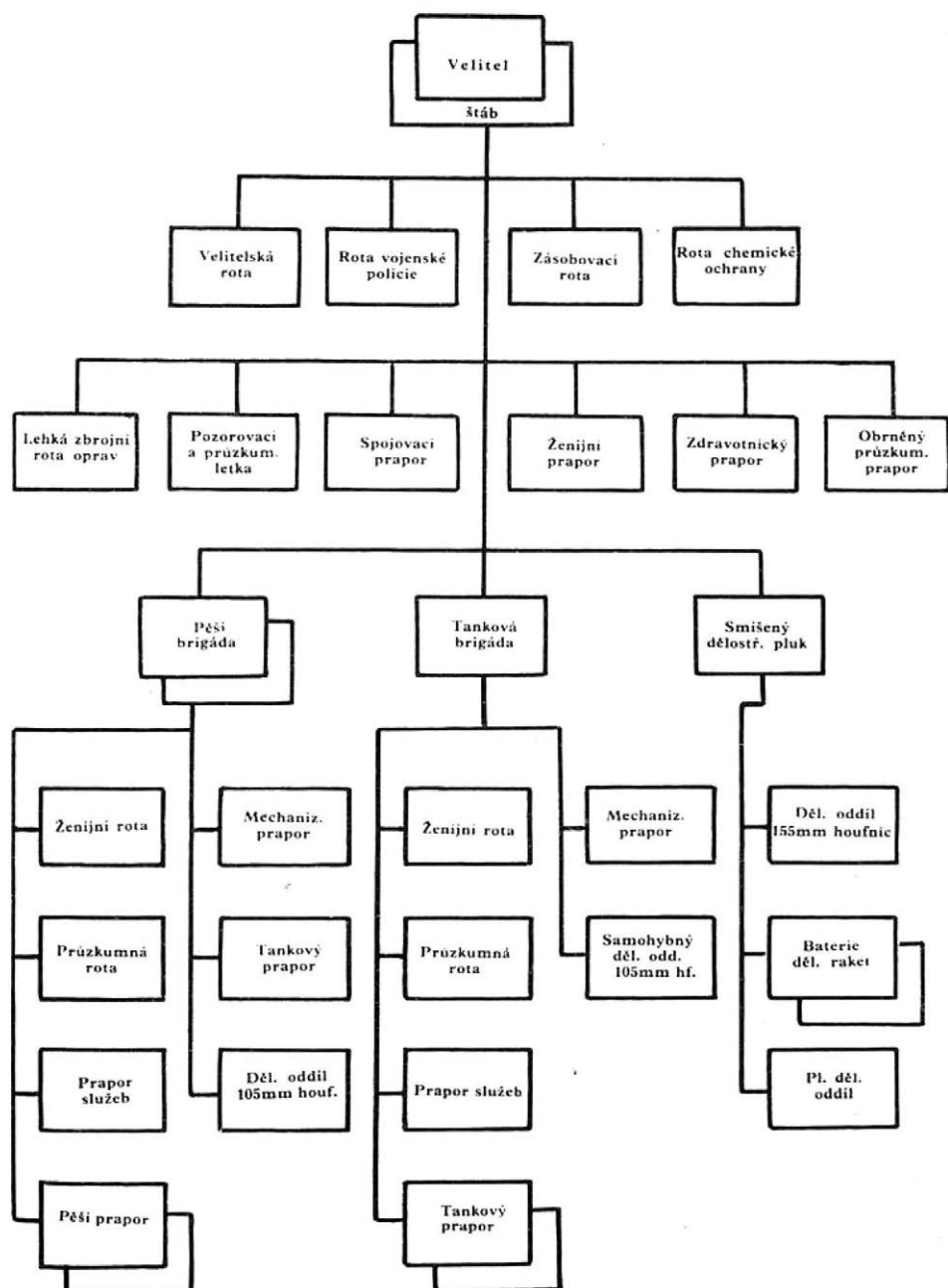


Schéma 4. Složení západoněmecké „jednotypové“ divise

divize jsou reorganizovány a nově stavěné svazky mají již nové „jednotypové“ složení. Po dokončení výstavby plánovaných 12 divízi bude 10 jednotypových, jedna bude horská a jedna vzdušná výsadková.

Nové složení znamená podstatné zvýšení síly bundeswehru, odpovídající úkolům, které jsou mu přikládány velením Severoatlantického paktu.

Budování francouzských pozemních sil je nepříznivě ovlivňováno vedením koloniálních válek, které ztěžují přípravu vojsk a organizování svazků podle soudobých podmínek boje.

Přesto, že francouzské velení se první ze všech členských států Severoatlantického paktu zabývalo novým složením svazků, nebyl reorganizační proces doveden do konce. Pozemní síly mají ve svém složení poměrně mnoho typů svazků (pěší, motorizované, mechanizované, obrněné, horské, vzdušné výsadkové), z nichž některé již neodpovídají soudobým požadavkům boje.

Složení pěší divize se přibližuje dřívější americké pěší divizi. Je složena ze tří pěších pluků, z divízního dělostřelectva (složeného ze 3 dělostřeleckých oddílů 105mm houfnic — 54 hlavní, — z jednoho dělostřeleckého oddílu 155mm houfnic — 18 hlavní — a z jednoho protiletadlového dělostřeleckého oddílu — 32 hlavní ráže 40 mm), z pluku středních tanků, z pluku lehkých tanků, z ženijního praporu, spojovacího praporu, zdravotnického praporu a týlových útvarů a jednotek. Tento typ pěší divize je velmi těžkopádný a zastaralý a pro vedení boje za používání atomových zbraní nevyhovuje.

Dalším vývojovým typem je motorizovaná divize, složená ze štábu, ze spojovacího praporu, z tankového pluku, z ženijního praporu, z dělostřeleckého pluku, složeného ze dvou dělostřeleckých oddílů 105mm houfnic a z dělostřeleckého oddílu 155mm houfnic, z protiletadlového dělostřeleckého oddílu, z praporu služeb a z pěti pluků motorizované pěchoty. Divize je velmi pohyblivým svazkem; ve výzbroji má asi $\frac{3}{4}$ lehkých tanků typu AMX a asi $\frac{1}{4}$ středních tanků. Pro protitankovou obranu má 40 řízených střel SS-10. Složení divize je uvedeno na schématu 5.

Nejnovejším typem svazku je nová pěší divize, jejíž struktura se velmi podobá americké pentomické divizi. Základ tvoří pět pluků mechanizované pěchoty, z nichž každý se skládá z pěti mechanizovaných rot, z průzkumné čety, z protitankové roty a z rot doprovodných zbraní. Dělostřelectvo je uskupeno do pěti baterií 105mm houfnic (po šesti hlavních), do tří baterií 155mm houfnic (po šesti hlavních) a jednoho oddílu dělostřeleckých raket HONEST JOHN o čtyřech odpalovacích zařízeních. Ostatní útvary divize jsou ženijní prapor, spojovací prapor, zdravotnický prapor, skupina služeb, pluk lehkých tanků, pluk středních tanků a rota vrtulníků. Rovněž u nové pěší divize převládá počet lehkých tanků (5 : 3). Složení nové pěší divize je uvedeno na schématu 6.

Poslední vývojový typ umožňuje operativně vytvářet bojová skupení různého složení a síly, neboť „pentomický“ systém je důsledně dodržován i v rotách. V porovnání s americkou pěší divízi má hlavně menší počet dělostřeleckých hlavních a odlišný poměr druhů tanků. Prostředky atomového napadení jsou zatím jen plánovány; v současné době francouzská armáda nemá dosud žádné útvary dělostřeleckých raket Honest John.

Hlavním nedostatkem je, že v důsledku dlouholeté války v Alžírsku má většina pěších divízi zastaralou organizaci a vojenské osoby základní služby nejsou připravovány pro boj v soudobých podmínkách.

Složení britských svazků se v celém poválečném období vyznačovalo vlastními charakteristickými znaky, odlišnými od ostatních členských států Severoatlantického paktu. Veškeré snahy o unifikaci narážely vždy na odpor Velké Británie, která pod zámkou tradice a vlastního vývoje si zachovala vlastní výzbroj i odlišnou organizaci.

Při rozvíjení zásad vedení boje za používání atomových zbraní projevil se velké nedostatky divize v její těžkopádnosti a malé pohyblivosti.

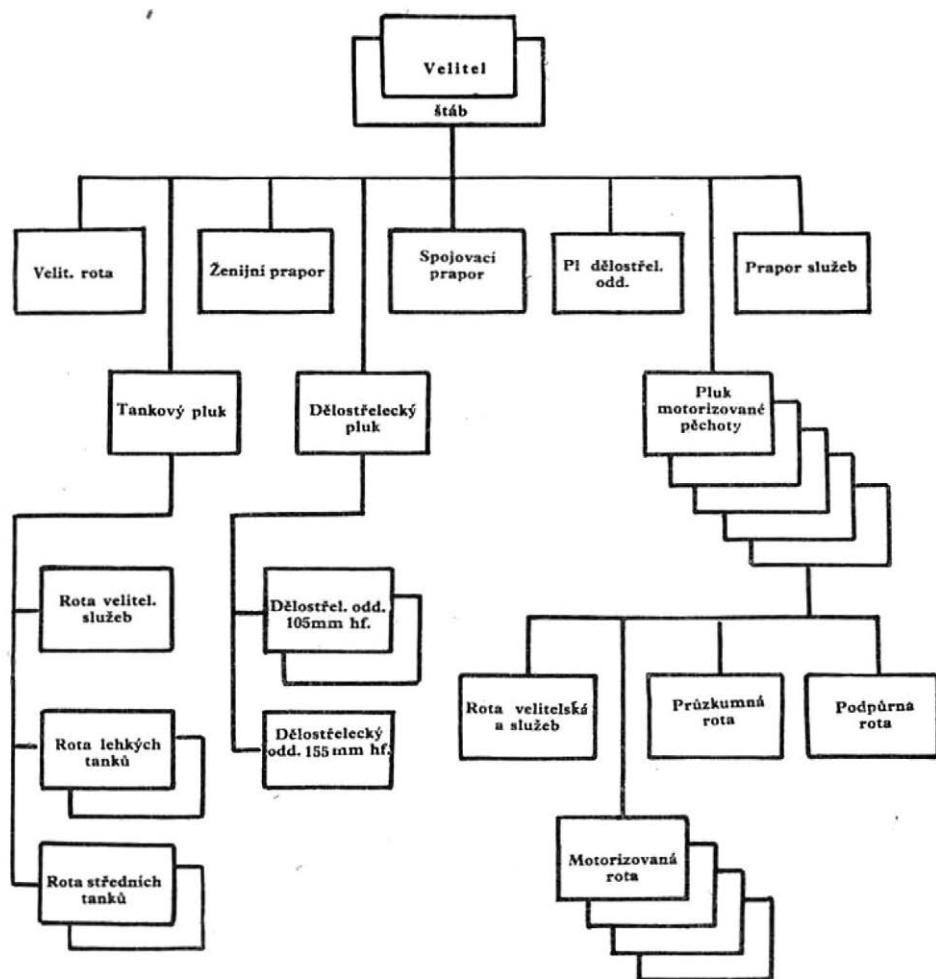


Schéma 5. Složení francouzské motorisované divise

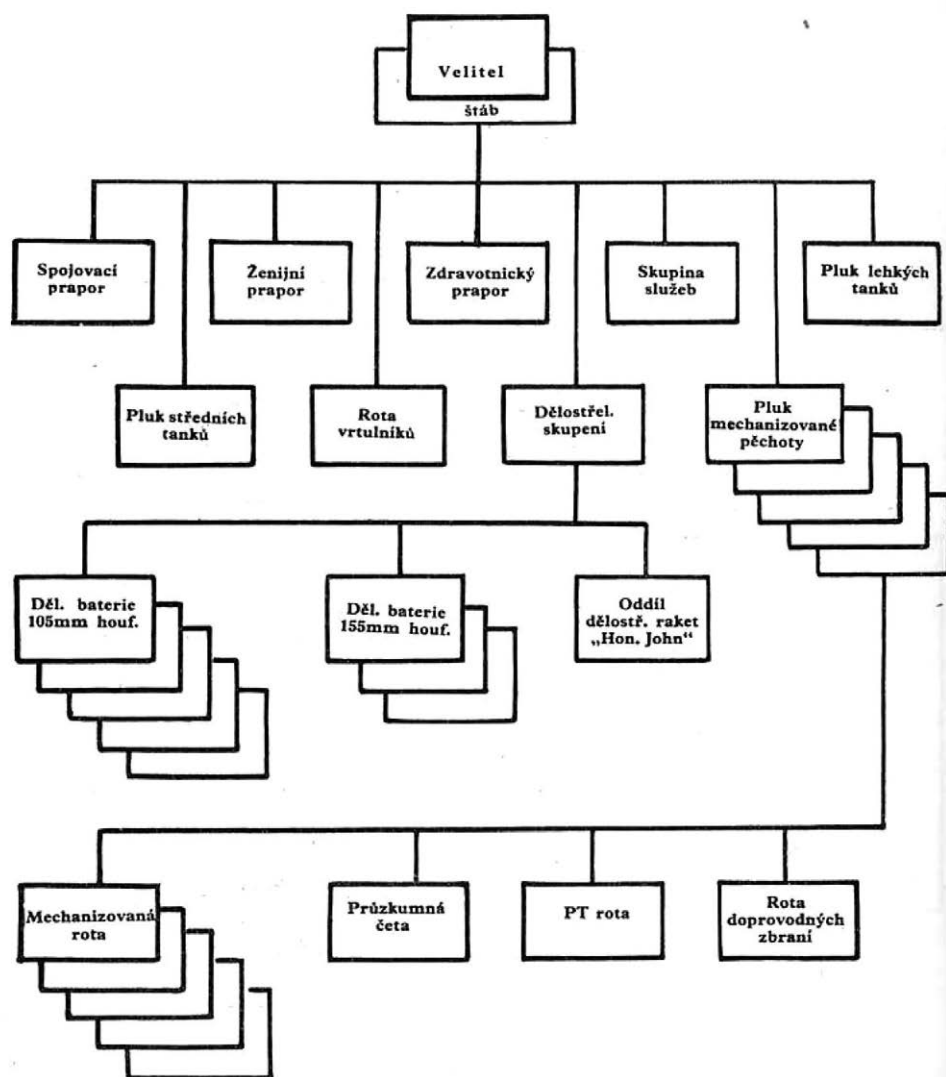


Schéma 6. Složení francouzské nové pěší divise

V důsledku toho vydal náčelník štábu pozemních sil v r. 1954 směrnici pro vypracování návrhů na organizaci, jejíž vlastnosti měly zjednodušit velení, zvýšit palebnou sílu a pohyblivost divize.

Podle přijatého návrhu se divize skládala ze 3 pěších brigád o třech pěších praporech (pěší brigáda v hodnotě pluku), ze samostatného tankového pluku, z ženijního pluku, spojovacího pluku, z divizního dělostřelectva (složeného ze 3 dělostřeleckých pluků, z minometného pluku a z lehkého protiletadlového dělostřeleckého pluku) a z týlových útvarů.

Toto složení však podle názoru britských vojenských odborníků neodpovídalo potřebám soudobého boje a proto se velení britských ozbrojených sil rozhodlo upustit od divizní organizace a nahradit ji samostatnými brigádními skupinami. Velitelství divize zůstanou zachována a mohou jim být podřízeny dvě až tři pěší a obrněné brigádní skupiny.

Pěší brigádní skupina*) je složena z velitelství a štábu, z velitelské roty, ze spojovací roty, z ženijní roty, z tankového pluku, z polního dělostřeleckého pluku (24 kanónových houfnic 87,6mm), ze tří pěších praporů, z letecké letky a z týlových jednotek. Složení pěší brigádní skupiny je uvedeno na schématu 7.

Obrněná brigádní skupina je složena z velitelství a štábu, z velitelské roty, z roty mechanizované pěchoty, z pluku středních samohybných děl s 24 samohybnými kanóny ráže 155 mm, z průzkumné jednotky, z ženijní roty, ze spojovací roty, z pěšího praporu, ze tří tankových pluků, z letecké letky a z týlových jednotek. Složení obrněné brigádní skupiny je uvedeno na schématu 8.

Tankové pluky obou skupin jsou vyzbrojeny 45 středními a 9 těžkými tanky, zatím co v divizních tankových plucích byly střední tanky. Brigádní skupiny nemají protiletadlové dělostřelectvo.

Nové divize budou označovány jen číslem bez bližšího uvedení charakteru (např. „1 divize“).

Jako první mají být reorganizovány divize Britské rýnské armády v západním Německu. Teprve po dokončení budou reorganizovány další svazky.

Zatím co reorganizační proces svazků probíhá i v dalších členských státech Severoatlantického paktu, ponechává Itálie nadále dřívější složení svazků. Tento stav je způsoben především hospodářskou závislostí na Spojených státech, která se projevuje od samého začátku výstavby ozbrojených sil a nedostatkem finančních prostředků. Spojené státy dodaly v rámci vojenské pomoci Itálii některé typy zbraní (např. tanky M-24 Chaffee, M-26 Pershing aj.), které již samy vyřadily ze své výzbroje.

Závislost Itálie se plně odrazila i v organizačním složení svazků. Odlišné počty některých druhů výzbroje jsou způsobeny jen nedostatkem prostředků.

Pěší divize se skládá z velitelství a štábu, velitelské roty, ze spojovací roty, z ženijního praporu, z tankového praporu, ze tří pěších pluků a z dělostřeleckého pluku, složeného ze tří dělostřeleckých oddílů 105mm houfnic, z jednoho dělostřeleckého oddílu 155mm houfnic a z protiletadlového dělostřeleckého oddílu. Počet dělostřeleckých hlavních je stejný jako u dřívější americké pěší divize (54 houfnic 105mm a 18 houfnic 155mm), avšak počet tanků je podstatně nižší. Složení pěší divize je uvedeno na schématu 9.

Nedostatek finančních prostředků projevuje se ještě ve větším rozsahu u tankové divize, která má menší počet děl i tanků, než americká. Skládá se z velitelství a štábu, velitelské roty, spojovací roty, ženijní roty, mostní roty, průzkumného praporu, tankového pluku, pluku mechanizované pěchoty a z pluku samohybného dělostřelectva, složeného

*) Podle Memorandum to the Army Estimates 1958—59.

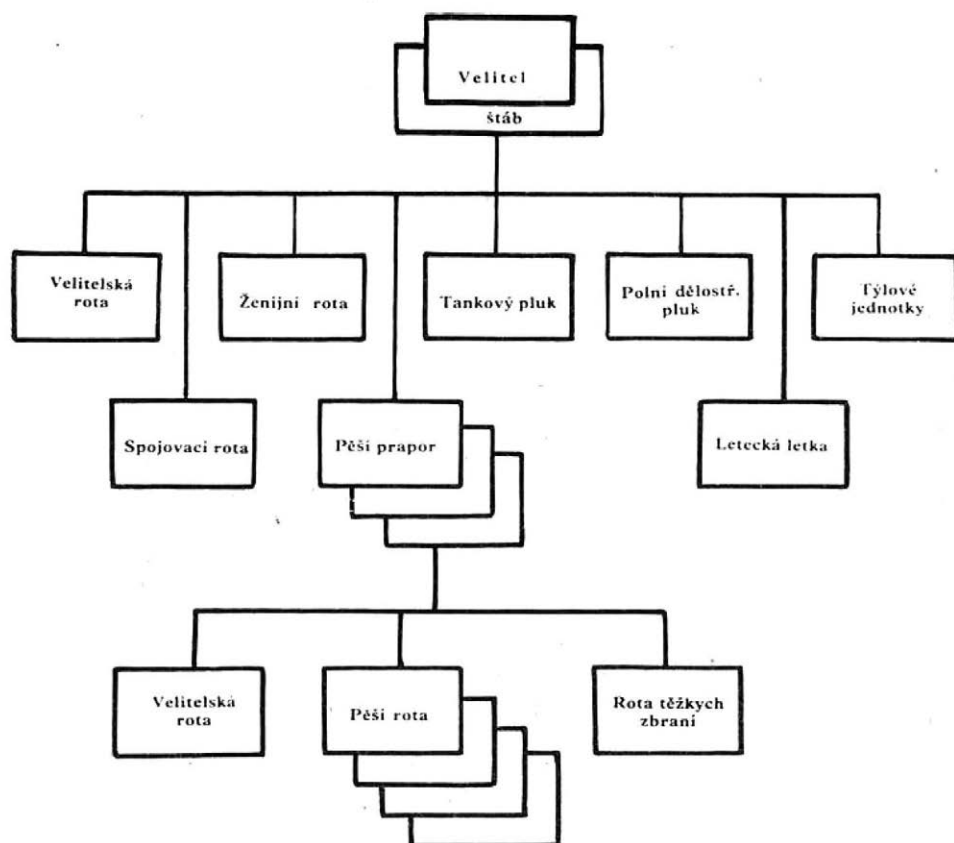


Schéma 7. Složení britské pěší brigádní skupiny

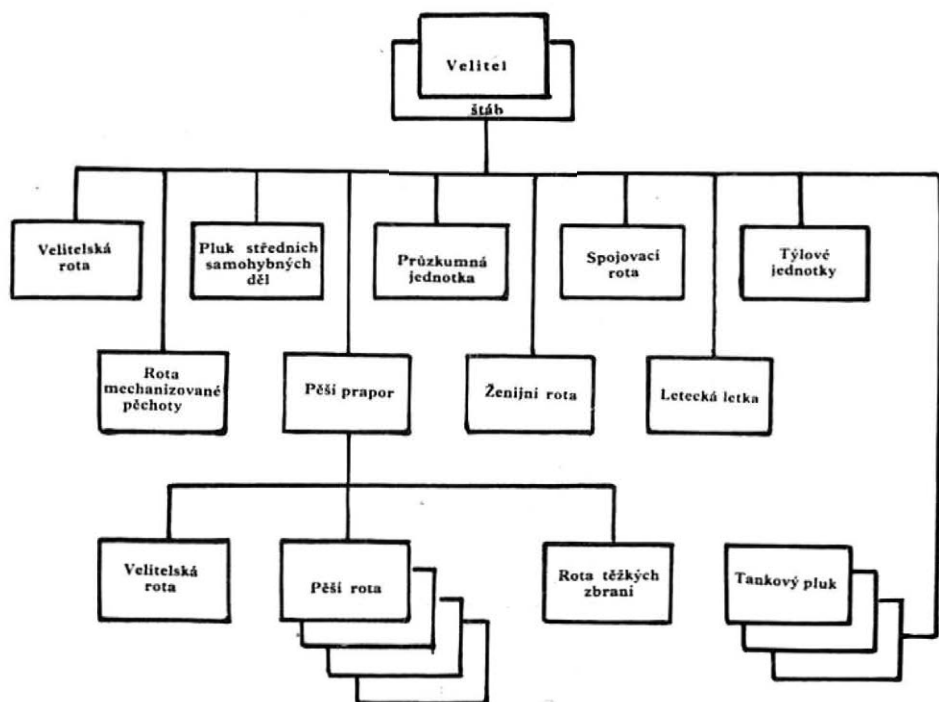


Schéma 8. Složení britské obrněné brigádní skupiny

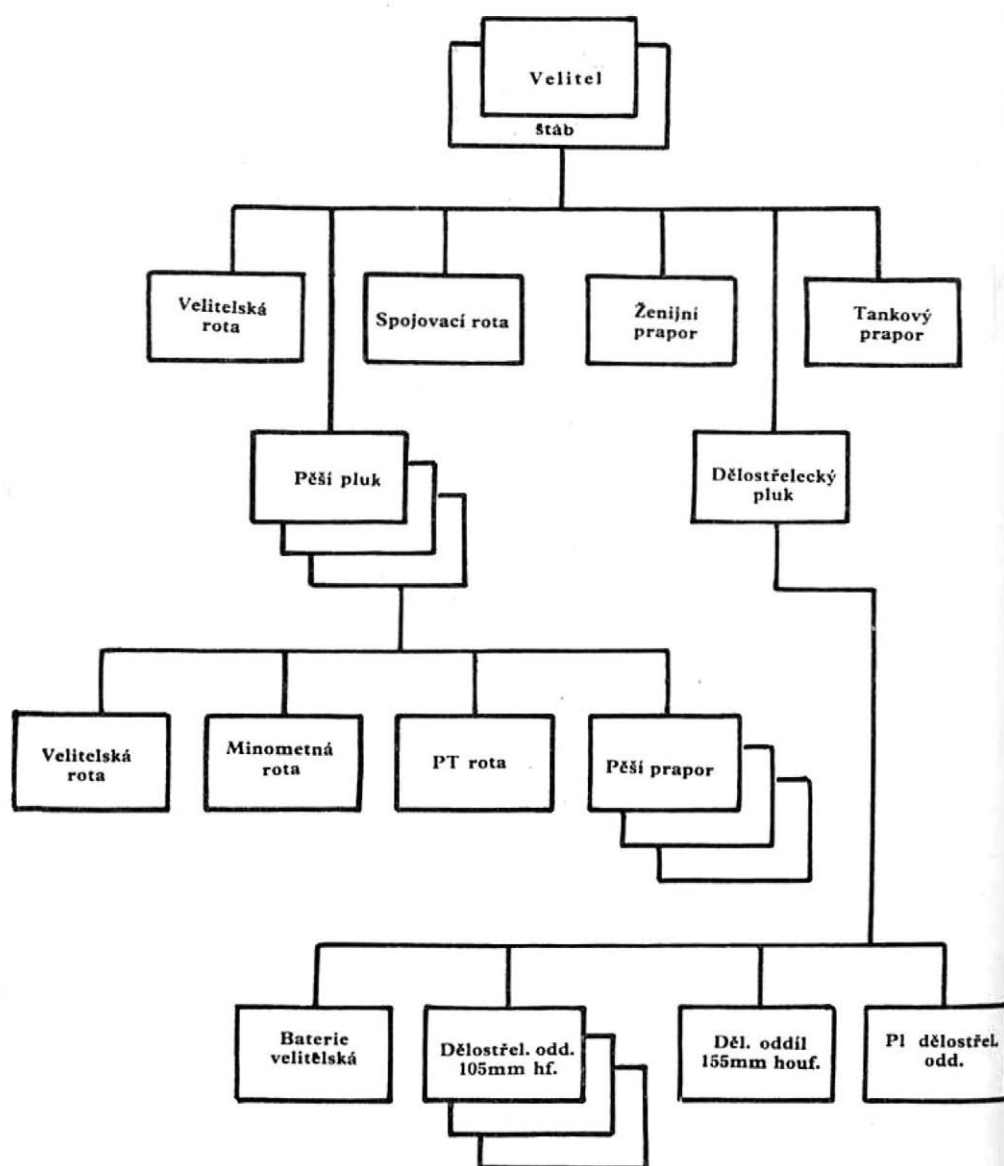


Schéma 9. Složení italské pěší divise

ze tří oddílů 105mm samohybných houfnic, z jednoho oddílu 155mm samohybných houfnic a z jednoho samohybného protiletadlového dělostřeleckého oddílu 40mm.

Italské pěší a obrněné divize představují již zastaralé vývojové typy, které neodpovídají soudobým požadavkům boje.

Z á v ě r

Společným charakteristickým rysem organizačních změn je snaha o vyřešení vhodného složení svazků, umožňujícího rychle a operativně vytvářet taktická skupení, odpovídající zámyslu velitele a situaci. Zatím co v americké armádě je důsledně dodržován „pentomický systém“, jsou v západoněmecké a britské armádě zachovány větší organické celky. Americká struktura svazků je pružnější a je v souladu s praxí používání taktických skupení od pěší čety.

Dalším důležitým společným rysem je snižování početních stavů při současném zvyšování, nebo aspoň zachování počtu osob, zúčastňujících se přímého boje („bodáků“). Největší snížení osob nastalo v americké pěší divizi, v jejímž dřívějším složení byl značný počet administrativních, týlových a pomocných orgánů.

Jednou z nejpodstatnějších změn je zavedení prostředků atomového napadení do organické výzbroje divizního dělostřelectva, které kromě velké mohutnosti účinků (u houfnic 203,2mm tritoloový ekvivalent 2 až 20 KT a u dělostřeleckých raket HONEST JOHN 10 až 100 KT) prodlužují i dostřel do 25,5 km. Nejvíce prostředků atomového napadení mají americké pěší divize, které mají po čtyřech hlavních houfnicích 203,2mm a dvou odpalovacích zařízeních dělostřeleckých raket HONEST JOHN. Důležitou skutečností je, že všechny americké svazky pravidelných sil jsou již reorganizovány podle „pentomické struktury“ a prostředky atomového napadení skutečně mají, zatím co svazky ostatních kapitalistických států mají tyto prostředky zatím jen v tabulkové organizaci a u vojsk tento materiál dosud není.

Rovněž počet klasického dělostřelectva je po poslední úpravě největší u amerických svazků (jsou uvažovány svazky vyzbrojené americkým materiálem). Pro srovnání je uveden počet hlavní a odpalovacích zařízení dělostřelectva pěších divizí v následující tabulce:

Stát	Počet hlavní děl ráže			Prostř. atom. napadení	
	87,6	105	155	203,2	HON. JOHN
Spojené státy	.	30	30	4	2
Západní Německo	.	36	18	.	2
Francie (nová divize)	.	30	18	.	4
Velká Británie	72	.	.	.	.

Všeobecný požadavek na zvýšení mobilnosti v soudobých podmínkách se rovněž plně odráží v nových organizacích. V americké pěší divizi byl dokonce zaveden dopravní prapor, takže divize je velmi pohyblivá. Celkově se zvýšil počet obrněných transportérů a terénních vozidel. Snížení počtu tanků v americké pěší divizi je nutno spojit se snahou vzdušné přepravy na velké vzdálenosti.

S požadavkem větší mobilnosti souvisí i zvýšení počtu leteckých jednotek divize,

vyzbrojených letouny i vrtulníky. Přehled počtu letounů a vrtulníků uvažovaných svazků je uveden v tabulce:

Stát	Letouny	Vrtulníky
americká pěší divize	22	18
západoněmecká divize	14	7
britská divize o 3 brig. skup.	9	9

Použití letadel pozemních sil je velmi všestranné a osvědčilo se a proto je jejich počet stále zvyšován.

Zavedení protitankových řízených střel SS-10 je třeba hodnotit jako další zkvalitnění protitankové obrany. Tyto francouzské řízené střely, odpalované z lehkých vozidel nebo se země mají značnou výhodu v přesnosti, malé váze a poměrně lehké obsluze; jsou zaváděny i v dalších v této stati neuvažovaných armádách.

Při hodnocení hlavních změn ve složení svazků vedoucích členských států Severoatlantického paktu je nutno uvést i další unifikaci zbraní ráže stanovené pro všechny spojenecké síly. V dělostřelectvu zůstává Velká Británie u svých tradičních ráží, zatím co ve výzbroji dělostřelectva většiny armád převažuje americký materiál.

Shrňme-li hlavní poznatky z probíhající reorganizace, docházíme k závěru, že je značně zvyšována palebná síla a mobilnost při nižších početních stavech osob.

Reorganizační proces není ukončen a je proto třeba počítat s dalšími změnami, které podle výsledků zkoušek nastanou.

Prameny:

Infantry, 2/1959.

Army, 8/1959.

Memorandum to the Army Estimates 1958—59.

E. Middeldorf „Handbuch der Taktik“.

Die Welt, 20. 7. 1958.

Der deutsche Soldat, 5/1958.